

מגילת הסתר

1. תלמוד בבלי, מסכת חולין קלט:

אסתר מן התורה מניין שנאמר (דברים לא, יח) ואנכי הסתר אסתיר וגו'

2. ר' צדוק הכהן מלובלין, פרי צדיק לפורים, אות ד.

זה שאמרו (חולין קלט ע"ב) אסתר מן התורה מניין ואנכי הסתר אסתיר וכדאיתא בספרים הקדושים על פסוק זה שעיקר הירידה של האדם הוא כאשר נעלם ממנו זאת שהוא בהסתר פנים זה שנאמר ואנכי הסתר אסתיר שישתיר ההסתר פנים. זה היה עיקר נס פורים שהיו אז בשפל המדרגה... וכאשר הרגישו ישראל שעומדים בתכלית ההסתר כמו שנאמר אבל גדול ליהודים וצום ובכי ומספד וגו', וכידוע דענין אבילות והספד יורה על דבר שנחלט בדעת האדם שכבר אבדה תקותו וכענין אבל והספד על מת שאין אופן להחזירו, ועל ידי זה שהרגישו ההסתר פנים נהפך לחם מאבל ליום טוב... וענין זה מתנוצץ בכל שנה בימי פורים נתוודע לכל פרטי נפשות ישראל כל מי שיודע נגיע לבבו איך הוא בשפל המדרגה והוא מתמרמר על זה. בזה עצמו נודע ומאיר בלבו שנהפך לו מיגון לשמחה.

3. רבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן, מהדורא קמא סימן נו

יש שני הסתרות. והשם: תבדוד נסתר בהסתרה אחת, גם כן קשה מאד למצוא. אך אף על פי כן, קשהווא נסתר בהסתרה אחת, אפשר ליגע ולחתר עד שימצא אותו: תבדוד, מאחר שיודע שהשם תבדוד נסתר ממנו.

אבל קשהשם: תבדוד נסתר בהסתרה תוך הסתרה, דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת ממנו, דהינו שאינו יודע קלל שהשם: תבדוד נסתר ממנו אזי אי אפשר קלל למצא אותו, מאחר שאינו יודע קלל מהשם: תבדוד. זה בחינת (דברים ל"א): "ואנכי הסתר אסתיר", דהינו שאסתיר ההסתרה, שלא ידעו קלל שהשם: תבדוד נסתר. ואזי בודאי אינו יכול למצא אותו: תבדוד, מאחר שאינו יודע קלל שצריך לבקש אותו: תבדוד, כי אינו יודע קלל שהשם: תבדוד נסתר ממנו, כי ההסתרה בעצמה נסתרת כנ"ל:

אבל באמת אמרו בקל ההסתרות, ואמרו בהסתרה שבתוך הסתרה, בודאי גם שם מלבש השם תבדוד. כי בודאי אין שום דבר שלא יהיה בו חיות השם: תבדוד, כי בלעדי חיותו לא היה לו קיום קלל. ועל כן בודאי בקל הדברים, ובכל הפעשים, ובכל הפחשבות, מלבש שם השם: תבדוד פביכול. ואמרו אם, חס ושלום, עושין דבר עברה, שהוא שלא פרוץ השם: תבדוד, עם כל זה בודאי יש שם חיות השם: תבדוד, אך שהוא בהעלם ובקמצום גדול. והתורה היא החיות של כל דבר, נמצא שבכל הדברים, ובכל הפחשבות, אמרו מהשבה דבור ומעשה של עברה, חס ושלום, יש שם גם כן התלבשות התורה, אך שהוא בהעלם ובקמצום גדול, בבחינת הסתרות:

פְּרָיִם בְּחִסְדֹת

4. רבי משה חיים אפרים מסדילקוב, דגל מחנה אפרים, פרשת וילך, ד"ה ואנכי

ואנכי הסתר אסתיר את פני. והוא לכאורה תמיהה גדולה איך אפשר שהקב"ה יסתיר פניו מישראל חלילה ואיך יהיה להם חיות ותקומה כי זה כל חיותם של ישראל עם קרובו שנקראים בנים למקום, (שבת ל"א.)

אך דהנה המשל הוא למלך שעשה כמה מחיצות באחיצת עינים לפני היכלו שלא יוכלו ליכנס אליו ונסתתרו שם ועשה חומות ואש ונהרות באחיצת עינים הכל לפני בניו והנה מי שהיה חכם נתן לב לדבר איך אפשר שאביו הרחמן לא יתרצה להראות פניו לבניו ידידיו אין זה כי אם אחיצת עינים והאב רוצה לנסות אם ישתדל הבן לבא אליו ובאמת אין שום הסתרה והנה מיד כשמסר לנפשו לילך בנהר נסתר אחיצת עינים ועבר בו וכן בכל המחיצות עד שבא להיכל המלך

ויש טפש שירא להתחיל לעבור המחיצות ויש שעובר המים וחוזר מפני החומות ומפני האש

והנמשל ידוע והנה מי שמוסר נפשו ועובר בכל המחיצות ודוחק עצמו עד שבא אל המלך אז יבא למעלה יותר גדולה מקודם, זהו (בראשית מ"ו, ד') אנכי ארד עמך היינו כשתתן לב ותבין שאפילו בירידה יש גם כן אנכי היינו ההסתרה שנסתתר עצמי ממך היא גם כן לטובתך אז ואנכי אעלך גם עלה היינו שתזכה למעלה יתירה וזהו גם עלה והבן.